Mail skierowany do dyr. Anny Truskolas w dniu 13.08.2025

Szanowna Pani Dyrektor,
bardzo dziękuje za odpowiedź, w tym wyrażenie jasno stanowiska, a także za sprostowania i uwagi. W oparciu o otrzymaną informację, Komisja ds. Środowiska i Ekologii rady dzielnicy, przygotuje stosowne uchwały (już mamy konsensus) i postara się przekonać resztę radnych do poparcia objęcia ochroną rezerwatową terenu Wyspy, ze zróżnicowanym zakresem ograniczeń.
W odniesieniu jednak do otuliny, pragnę zauważyć, że argument o "otulaniu" rezerwatu, jest właściwy tylko semantycznie na bazie języka polskiego, ale nie znajduje potwierdzenia w prawie. Nie ma wymogu nawet styczności z otulin z terenami chronionymi, a tym bardziej "otulania" obszaru chronionego. Jest wręcz przeciwnie, zwłaszcza w tych przypadkach, gdzie może zajść konflikt z dotychczasowym użytkowaniem terenu przez właścicieli, potencjalnymi odszkodowaniami etc. Tak jak nie ma wymogów ciągłości, czy styczności dla terenu chronionego, tak nie ma wymogu ciągłości, czy styczności dla otulin. Można znaleźć dziesiątki istniejących lub planowanych otulin, które w miejscach konfliktogennych albo bez znaczenia dla celów ochrony, tracą swoją ciągłość lub luźno są związane z rezerwatami.
To co mnie jednak przekonuje, to fakt, że tak wycinkowe podejście do otuliny, może nie spełnić celu otuliny. Musimy rozważyć znacznie szersze pokrycie otuliną obecnych terenów rolnych i leśnych Wieńca.

Z Wyrazami Szacunku
Jacek Fołta

Dnia 26 sierpnia 2025 14:49 Trzuskolas Anna <anna.trzuskolas@gdansk.gda.pl> napisał(a):

Szanowny Panie,

Czytając projekty uchwał dotyczących utworzenia na terenie Wyspy Sobieszewskiej dwóch rezerwatów od razu widać, że rezerwat nie ma służyć celom ochrony przyrody. Autorowi projektów uchwał przyświeca tylko jeden cel – uniemożliwienie dalszej zabudowy na Wyspie (jakiejkolwiek zabudowy!).

Nawet argument, ze rezerwat ma chronić tereny leśne jest w tym przypadku mało wiarygodny. Deweloperzy nie budują na terenach użytkowanych jako las. Jakakolwiek zabudowa może pojawić się tylko i wyłącznie na działkach, które lasami nie są (działki budowlane). Ponadto, przypominam, że cały obszar wyspy pokryty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Czy Państwo jesteście gotowi na wojnę z tymi sąsiadami, którzy mają dziś działki budowlane i być może plany budowy domów? Czy myśleliście o problemie odszkodowań za ograniczenie prawa własności użytkowania działek?

Na terenach rezerwatów nie można się budować – jest to mocno restrykcyjna forma ochrony przyrody.

Nie możecie też z góry zakładać, że powołując rezerwat RDOŚ ustanowi go jako rezerwat „otwarty” na wzór rezerwatu Bliżyńskie Lasy Naturalne umożliwiające poruszanie się po ścieżkach leśnych, zbierania grzybów itd.

A co jeżeli będzie to rezerwat ze wszystkimi zakazami wskazanymi w ustawie o ochronie przyrody?

Zakazy opisuje art. 15 ustawy o ochronie przyrody, który dla ułatwienia przybliżam.

Art. 15. 1. W parkach narodowych oraz w rezerwatach przyrody zabrania się:

1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;

2) (uchylony)

3) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;

4) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;

5) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkadzania roślin oraz grzybów;

6) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkadzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;

7) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;

8) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;

9) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;

10) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

11) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;

12) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;

13) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

14) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;

15) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

16) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, 858, 1089 i 1165);

17) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

18) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

19) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;

20) zakłócania ciszy;

21) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

22) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;

23) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

24) prowadzenia badań naukowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody – bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

25) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;

26) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;

27) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

2. Zakazy, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą:

1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych;

2) (uchylony)

3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;

4) wykonywania zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;

5) obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub fizyczne oraz wykonywania prawa własności, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.

4. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska, może zezwolić na obszarze rezerwatu przyrody na odstępstwa od zakazów, o których mowa w ust. 1, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą:

1) ochrony przyrody lub

2) realizacji inwestycji:

a) liniowych celu publicznego,

b) celu publicznego o nieliniowym charakterze związanych z ochroną ludności przed powodzią i suszą,

c) celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na obszarze rezerwatu przyrody

– w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

Przedstawiam procedurę utworzenia rezerwatu:

- Za tworzenie rezerwatów przyrody w województwie pomorskim oraz nadzór nad nimi odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku (dalej: RDOŚ w Gdańsku).
- RDOŚ w Gdańsku, jako nadrzędny organ państwowy, potwierdzi lub odrzuci zasadność utworzenia rezerwatu.
- W przypadku decyzji o prowadzeniu prac nad powołaniem rezerwatu, RDOŚ w Gdańsku przygotuje zarządzenie o uznaniu za rezerwat przyrody.
- Na terenach rezerwatów przyrody obowiązuje pełen katalog zakazów, wymienionych w art. 15 ustawy o ochronie przyrody. Poruszanie się po terenie rezerwatu pieszo lub rowerem oraz zbiór grzybów mogą odbywać się w rezerwacie tylko w ściśle określonych lokalizacjach, które są udostępniane w zarządzeniu RDOŚ i opracowywane indywidualnie dla danego rezerwatu. Poruszanie się po terenie rezerwatu poza wskazanymi szlakami jest niezgodne z prawem i może skutkować ukaraniem mandatem karnym.
- Postulat utworzenia ogólnodostępnego rezerwatu jak w Kielcach - odniesienie się do tego aspektu leży w kompetencjach RDOŚ w Gdańsku.

Wklejam też odpowiedź, którą udzieliłam p. Fołcie na początku sierpnia.

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na poniższego maila, a także w odpowiedzi na uchwały Rady Dzielnicy Wyspa Sobieszewska oraz liczne wnioski o ustanowienie pomników przyrody informuję, jak poniżej:

1. *Odnośnie Uchwały **NR V/21/2025***
    a. *punkt dotyczący utworzenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego na całym terenie lasu Wyspy Sobieszewskiej - w opinii Wydziału Ekologii i Energetyki utworzenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego na całym terenie lasu Wyspy Sobieszewskiej nie wpłynie dodatkowo na ochronę lasu. Wyspa jest już objęta wyższą formą ochrony, a mianowicie obszarem chronionego krajobrazu. Wniosek nie będzie procedowany.*
    b. *Punkt dotyczący ustanowienie użytku ekologicznego dla oddziału 179 Lasów Państwowych i działki nr 218/2 obręb 0140 Sobieszewo - w opinii Wydziału Ekologii i Energetyki wniosek zasługuje na rozważenie. Wniosek o utworzenie użytku ekologicznego dla oddziału 179 Lasów Państwowych i działki nr 218/2 obręb 0140 Sobieszewo zostanie rozpoznany do końca 2026 r. Obecnie mamy ok. 50 wniosków o ustanowienie użytków ekologicznych na terenie Gminy Miasta Gdańska. Wnioski te na postawie opracowania "Perspektywy ochrony proponowanych użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych na terenie Gdańska" (Ciechanowski, Wikar, Gdańsk 2020), mają ustanowione priorytety i wagi. Obecnie w porozumieniu z autorem jesteśmy na etapie przebudowywania priorytetów.*
2. *Odnośnie wniosków o powołanie pomników przyrody - obecnie mamy 16 wniosków – większość wpłynęła w miesiącach maj i czerwiec 2025 r. Niestety większość wniosków dotyczy ustanowienia pomników przyrody na prywatnych posesjach. Do żadnego wniosku nie dołączono zgód właścicieli działek, na terenach których wskazuje się kandydatów na pomniki przyrody. Taka sytuacja wydłuża procedurę. Na sierpniowej sesji Rady Miasta przedstawiony zostanie projekt uchwały w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – drzewo z gatunku jesion wyniosły rosnący na działce 83/1 obręb Sobieszewo. Teren obok parkingu Szkoły Podstawowej nr 28 przy ul. Tęczowej 26. Pozostałe drzewa sukcesywnie, w miarę posiadanych środków finansowych będą poddawane ocenie zdrowotno-technicznej. Nie są to jedyne drzewa z terenu GMG zgłoszone jako kandydaci na pomnik przyrody.*
3. *Odnośnie poniższego maila – ustanowienie na terenie Wyspy rezerwatu w oddziale 179 lasów Państwowych i działki nr 218/2 w Sobieszewie nie był naszą propozycją ani sugestią. Rozmawialiśmy o różnych formach przyrody i zwróciliśmy uwagę, że dla tak małych obszarów, w grę wchodzi użytek ekologiczny lub rezerwat. Inne powierzchniowe formy ochrony przyrody dotyczą większych terenów. Poza tym -pamiętając, że do urzędu wpłynęła Uchwała Rady Dzielnicy Wyspa Sobieszewska odnośnie utworzenia użytku ekologicznego (numer uchwały w pkt 1), proszę porozmawiać z pozostałymi członkami Rady i ustalić czy Rada chciałaby zmienić uchwałę dotyczącą powołania na Wyspie dla oddziału 179 Lasów Państwowych i działki nr 218/2 obręb 0140 Sobieszewo użytku ekologicznego. Nie można uchwały rady dzielnicy zmieniać mailem. Trzeba podjąć stosowną uchwałę.*
4. *Gdyby Rada zmieniła zdanie co do użytku ekologicznego i w jego miejsce chciała ustanowić rezerwat – potrzebna jest stosowna uchwała. Poza tym, sugerujemy analizę układu proponowanej otuliny rezerwatu. Otulina, jak sama nazwa mówi ma coś otulać czyli otaczać.*
5. *Przedstawiam procedurę utworzenia rezerwatu:*
    - *Za tworzenie rezerwatów przyrody w województwie pomorskim oraz nadzór nad nimi odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku (dalej: RDOŚ w Gdańsku).*

- *RDOŚ w Gdańsku, jako nadrzędny organ państwowy, potwierdzi lub odrzuci zasadność utworzenia rezerwatu.*
- *W przypadku decyzji o prowadzeniu prac nad powołaniem rezerwatu, RDOŚ w Gdańsku przygotuje zarządzenie o uznaniu za rezerwat przyrody.*
- *Na terenach rezerwatów przyrody obowiązuje pełen katalog zakazów, wymienionych w art. 15 ustawy o ochronie przyrody. Poruszanie się po terenie rezerwatu pieszo lub rowerem oraz zbiór grzybów mogą odbywać się w rezerwacie tylko w ściśle określonych lokalizacjach, które są udostępniane w zarządzeniu RDOŚ i opracowywane indywidualnie dla danego rezerwatu. Poruszanie się po terenie rezerwatu poza wskazanymi szlakami jest niezgodne z prawem i może skutkować ukaraniem mandatem karnym.*
- *Postulat utworzenia ogólnodostępnego rezerwatu jak w Kielcach - odniesienie się do tego aspektu leży w kompetencjach RDOŚ w Gdańsku.*

Anna Trzuskolas
Dyrektor Wydziału
Wydział Ekologii i Energetyki

Urząd Miejski w Gdańsku
ul. Kartuska 32/34
80-104 Gdańsk
tel. 58 768 82 01

www.gdansk.pl